

Sprawozdania • Reports

Sprawozdanie z XV Zjazdu Polskiego Towarzystwa Chirurgii Onkologicznej

W dniach 21-23 maja 2009 r. w Lublinie odbył się XV Zjazd Polskiego Towarzystwa Chirurgii Onkologicznej (PTChO) oraz XXVI Konferencja Naukowo-Szkoleniowa PTChO pt. „Radioterapia śródoperacyjna w chirurgii onkologicznej”, poprzedzająca Zjazd. Obrady Zjazdu odbywały się w Aulach Collegium Maius i Collegium Anatomicum Uniwersytetu Medycznego w Lublinie oraz w sali konferencyjnej Instytutu Medycyny Wsi w Lublinie. Honorowy patronat nad zjazdem objął Jego Magnificencja Rektor Uniwersytetu Medycznego w Lublinie – prof. Andrzej Książek. Tematem przewodnim była diagnostyka i leczenie nowotworów wieku podeszłego oraz nowotwory wątroby, trzustki i dróg żółciowych. Osobne sesje poświęcone były postępowi w chirurgii onkologicznej. Radioterapia śródoperacyjna była tematem XXVI Konferencji Naukowo-Szkoleniowej PTChO, w trakcie której został omówiony aktualny stan wiedzy dotyczący możliwości zastosowania tej terapii w nowotworach piersi, wątroby, trzustki, dróg żółciowych i odbytnicy.

W Zjeździe uczestniczyło ponad 600 lekarzy z kraju i zagranicy. Zaproszenie do udziału w Zjeździe oraz wygłoszenia wykładów przyjęli wybitni specjaliści w dziedzinie chirurgii onkologicznej, profesorowie: Michael Baum (University College of London, Wielka Brytania), Dominique Elias (Institut Gustave Roussy,

Villejuif/Paryż, Francja), Thomas van Gulik (Academic Medical Center, Amsterdam, Holandia), Jaak Janssens (European Cancer Prevention Organization, Belgia), Jan van Lanschot (Uniwersytet Erasmusa w Rotterdamie, Holandia). Profesorowie: Thomas Lehnert (Departments of General, Visceral, Vascular & Oncological Surgery Klinikum Bremen-Mitte, Niemcy), Peter Naredi (Umea University Hospital, Szwecja) oraz Cornelius van de Velde (University Medical Center, Leiden, Holandia) reprezentowali władze European Society of Surgical Oncology (odpowiednio: Sekretarz Honorowy, Prezes-Elekt i Prezes ESSO). Władze World Federation of Surgical Oncology Societies (WFSOS) reprezentowali: Valerio Parisi – Prezes (Neapol, Włochy), Igor Reszetow (Moskwa, Rosja), Hari Shukla (Varanasi, Indie) oraz Michel Smola (Graz, Austria) i Janusz Jaśkiewicz – Prezes Elekt (WFSOS).

Uroczystego otwarcia Zjazdu dokonał Kierownik Kliniki Chirurgii Onkologicznej UM w Lublinie, jednocześnie przewodniczący Komitetu Organizacyjnego oraz Prezes – Elekt PTChO prof. Wojciech Polkowski, witając zgromadzonych uczestników i zaproszonych gości w osobach przedstawicieli władz Uczelni, władz administracyjnych miasta i województwa, dyrekcji szpitali, przedstawicieli Izb Lekarskich i NFZ. Na szczególne podkreślenie

XV Zjazd otwiera Prezes-Elekt PTChO
przewodniczący Komitetu Organizacyjnego prof. Wojciech Polkowski

zasługuje fakt, że sesje XV Zjazdu PTChO odbyły się, po raz pierwszy w Polsce, pod auspicjami European Society of Surgical Oncology (ESSO) oraz World Federation of Surgical Oncology Societies (WFSOS).

W czasie uroczystości otwarcia XV Zjazdu miało miejsce wręczenie dyplomów Członka Honorowego PTChO zasłużonym dla chirurgii nowotworów profesorom: Krzysztofowi Bieleckiemu (CMKP w Warszawie), Lucjanowi Kurylcio (em. Kierownik Kliniki Chirurgii Onkologicznej UM w Lublinie) oraz Pawłowi Misiunie (em. Kierownik II Kliniki Chirurgii Ogólnej UM w Lublinie).

Odnaczeni medalami Zasłużony dla Polskiej Chirurgii Onkologicznej zostali prof. Sylwia Grodecka-Gazdecka (Uniwersytet Medyczny w Poznaniu), dr hab. Jan Włoch (Centrum Onkologii - Instytut im. M. Skłodowskiej-Curie, Oddział w Gliwicach) oraz dr Jan Kondratowicz-Kucewicz (em. Dyrektor Centrum Onkologii Ziemi Lubelskiej).

Wykład im. prof. Tadeusza Koszarowskiego pt. „Starość a nowotwory” wygłosił nestor polskiej chirurgii onkologicznej prof. Andrzej Kułakowski (em. Dyrektor Centrum Onkologii – Instytutu im. Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie). Warto dodać, że organizatorem poprzedniego Zjazdu w Lublinie, wówczas Sekcji Chirurgii Onkologicznej Towarzystwa Chirurgów Polskich, w 1987 r., był prof. Lucjan Kurylcio.

Tematyka naukowa Zjazdu dotyczyła współczesnych osiągnięć w diagnostyce i skojarzonej terapii nowotworów wieku podeszłego. W trakcie ponad 20 sesji (włączając sesje plakatowe i video, dotyczące postępów w chirurgii onkologicznej oraz sesje pielęgniarskie) pod przewodnictwem czołowych profesorów z Polski i zagranicy, zostały omówione zagadnienia związane ze specyfiką wielodyscyplinarnego leczenia choroby nowotworowej u ludzi starszych, ze szczególnym uwzględnieniem nowotworów

przewodu pokarmowego: wątroby, trzustki i dróg żółciowych, jelita grubego oraz raka gruczołu piersiowego. Poruszono zagadnienia dotyczące aktualnego stanu wiedzy na temat leczenia nowotworów narządu rodowego, układu moczowego i nowotworów płuc. Dużym zainteresowaniem ze strony chirurgów i onkologów cieszyły się wykłady poświęcone możliwościom leczenia skojarzonego (chirurgia, radio- i chemioterapia) chorych z obecnością przerzutów odległych. Toczące się równolegle na kilku salach sesje poruszały także tematy związane z psychonkologicznymi problemami pacjentów w wieku podeszłym, oceną wydolności organizmu tych pacjentów oraz ryzykiem wystąpienia powikłań w trakcie znieczulenia i leczenia operacyjnego. Referaty dotyczące postępów w chirurgii onkologicznej dotyczyły możliwości zastosowania radioizotopów do lokalizacji zmian nowotworowych, biopsji węzła chłonno-wartowniczego oraz chirurgii laparoskopowej i endoskopowej guzów wątroby i trzustki.

Nagrodę *Nowotworów* za najlepsze wystąpienie ustne otrzymali: Piotr Rutkowski, Zbigniew I. Nowecki, Urszula Grzesiakowska, Janusz A. Siedlecki, Czesław Osuch, Wirginusz Dziewirski, Włodzimierz Ruka za pracę „Leczenie operacyjne powikłań terapii celowanej molekularnie zaawansowanych nowotworów podścieliskowych przewodu pokarmowego (GIST)”.

Zainteresowanych szczegółową tematyką problemów poruszanych na XV Zjeździe odsyłamy do oficjalnego czasopisma PTChO *Nowotwory Journal of Oncology* 2009, vol. 59, Supl. 2.

Prof. dr hab. med. Wojciech Polkowski
Dr med. Andrzej Kurylcio
Dr med. Jerzy Mielko
 Klinika Chirurgii Onkologicznej
 Uniwersytet Medyczny w Lublinie

Członkowie Honorowi PTChO: prof. Paweł Misiuna, prof. Lucjan Kurylcio, prof. Krzysztof Bielecki oraz prof. Wojciech Polkowski, dr Zoran Stojčev i Prezes PTChO prof. Andrzej Stelmach

VIII Madrid Breast Cancer Conference

W dniach 24-26 czerwca 2009 r. miałem przyjemność brać udział w „VIII Madrid Breast Cancer Conference”. Było to kolejne spotkanie naukowe, podsumowujące, w pewnym skrócie, najnowsze dane na temat diagnostyki i leczenia raka piersi. Tematyka konferencji skierowana była zarówno do chirurgów, jak i onkologów klinicznych zajmujących się tym zagadnieniem.

W komitecie naukowym konferencji znaleźli się znani onkolodzy, jak: G. Bonadonna, L. Gianni, H. Cortes-Funes, J. Baselga. Wśród uczestników dominowali Hiszpanie, ale podobnie liczną grupę stanowili lekarze z Włoch, a także USA i Holandii. Nie zabrakło też przedstawicieli grona lekarskiego z Azji. Językiem oficjalnym konferencji był oczywiście angielski, ale w kuluarach poza hiszpańskim, słychać było również rosyjski, którym posługiwali się dwaj chirurdzy, z Kazachstanu i Gruzji.

Pierwszy dzień wykładów poświęcony był prewencji, diagnostyce MR, aspektom chirurgicznym i radioterapii w leczeniu raka piersi. Podkreślono wskazania do badania MR u chorych z mutacją genów BRCA 1 i 2, przerzutów do węzłów chłonnych pachy bez widocznej zmiany w piersi w standardowych badaniach obrazowych. Chore z rozpoznanym rakiem Pageta bez wyczuwalnego guza oraz w przypadkach istotnych rozbieżności pomiędzy badaniem klinicznym a wynikami usg i mammografii piersi mają również wskazania do badania MR piersi. Zaznaczono także, że rezonans magnetyczny piersi nie może być traktowany jako badanie skryningowe.

W części dotyczącej leczenia chirurgicznego raka piersi dominował oczywiście temat biopsji węzła wartowniczego. Omówiono korzyści płynące z zastosowania tej metody. Zaznaczono rolę PET/CT w kwalifikacji chorych do biopsji węzła wartowniczego. Dyskutowano również postępowanie w przypadkach stwierdzenia mikroinwazji oraz mikroprzerzutów w węzłach wartowniczych. Przedstawiono rolę biopsji węzłów wartowniczych po leczeniu neoadiuwantowym. W sesjach wykładowych poświęconych chirurgii rekonstrukcyjnej w leczeniu raka piersi zaprezentowano techniki leczenia defektów kosmetycznych po leczeniu oszczędzającym. Omówiono korzyści i wady trybu jednoczasowego i odroczonego takiego leczenia. W oddzielnym wystąpieniu zarekomendowano techniki i wskazania do profilaktycznej mastektomii.

Dyskutowano technikę „skin-sparing” z dodatkowym zaoszczędzeniem brodawki, podkreślając ryzyko wznowy u chorych z mutacją genową.

Z zakresu radioterapii przedstawiono technikę śródoperacyjnego napromieniania piersi oraz omówiono nowe techniki napromieniania (IMRT) u chorych na raka piersi.

W dwóch następnych dniach konferencji wykłady dotyczyły leczenia systemowego. Szeroko omówiono zastosowanie dostępnych powszechnie chemioterapeutyków, ich zasady działania, jak i nowe leki, będące obiektem badań klinicznych. Jeden z nich, neratinib, będący inhibitorem receptora kinazy tyrozynowej, łąda dzień wejdzie do III fazy badania. Omówiono wstępne doniesienia na temat III fazy badania z bevacizumabem. Przedstawiono także rolę taksanów i antracyklin w leczeniu raka piersi. Dwa oddzielne wykłady dotyczyły zasad leczenia hormonalnego chorych z rakiem piersi przed i po menopauzie. U chorych przed menopauzą przedstawiono doniesienia o pozytywnych wynikach zastosowania analogów LHRH wraz z tamoksyfenem u chorych z dodatnim receptorem estrogenowym. Odnotowano także brak wpływu zastosowania terapii LHRH wraz z chemioterapią. U chorych po menopauzie z dodatnim receptorem estrogenowym zaproponowano leczenie 3-letnie tamoksyfenem, a następnie 2 lata letrozolem, w celu ograniczenia objawów ubocznych tego pierwszego. Oddzielną sesję poświęcono charakterystyce raków trójreceptoroujemnych i nowym propozycjom leczenia. W kolejnej sesji przedstawiono mechanizmy powstawania przerzutów do kości i nadzieje związane z zastosowaniem denosumabu.

W trakcie trwania konferencji zaprezentowano także 29 plakatów.

Specyficzny wybór tematów poruszanych na konferencji, przedstawienie nowych zagadnień, omówienie licznych, często kontrowersyjnych spraw w diagnostyce i leczeniu raka piersi spowodowały, że spotkanie to było niezmiernie ciekawe. W sposób syntetyczny przekazano uczestnikom duży zasób wiedzy.

Dr n. med. Jacek Piechocki

Klinika Nowotworów Piersi i Chirurgii Rekonstrukcyjnej
Centrum Onkologii – Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie
w Warszawie